

Verslag van de informatieve commissie, gehouden op dinsdag 22 januari 2019 om 19.30 uur in het Koetshuis van Slot Zuylen in Oud Zuilen.

Aanwezig

Voorzitter Ronald van Liempdt
Raadsadviseur Marijke de Jong

De leden

VVD Pauline Bredt-Aler en Arjan Wisseborn
Lokaal Liberaal Rein Bonhof, Olaf Morel, Onno Tijdgat en Bas Verwaaijen
GroenLinks Marja van Gaalen, Tjeerd Schuhmacher en Gertjan Verstoep
CDA Sarah van Lindenberg-Hess en Pim van Rossum
Streekbelangen Jacques Helling, Chris Portengen, Rob Roos en Karin van Vliet
PvdA Sophia Jeddaoui, Joseph Toonen en Douwe van der Wal
ChristenUnie-SGP Ike Roetman en Immanuel Wijland
Het Vechtse Verbond Mieke Hoek
Stichts Appèl Hans van Maanen en Natasja van Maanen

Wethouder

Jeroen Willem Klomps

Verder aanwezig

Jeroen Niemans Hiemstra & De Vries
Hans Adriani wethouder gemeente Nieuwegein
Hanneke Kerckhaert programmamanager Omgevingswet provincie Utrecht

Dennis Boekhout, Annemijn van Bokhoven, Nanda Bader, Wieke van Mourik, Peter Koster en Tomas de Smet

Afwezig

Maarsse 2000 en PVV

---

1. Opening.

De voorzitter opent de vergadering, heet iedereen welkom en geeft een toelichting op de avond, waarna wethouder Klomps een terugblik geeft op de raadsconferentie van 10 oktober 2018 en onder andere uitlegt dat naast het opstellen van een Omgevingsvisie en –plan ook input geleverd moet worden voor een te ontwikkelen Ruimtelijk Economisch Programma (REP) dat nader vorm moet krijgen in de regionale samenwerking.

*Tijdens de raadsconferentie van 10 oktober 2018 is een filmpje getoond;
zie link voor het filmpje:*

https://www.dropbox.com/sh/0k23sw87jugl81z/AAA9OGn0XNvKEsf2jFF_p3n2a?dl=0

2. Inhoudelijke introductie door Jeroen Niemans van Hiemstra & De Vries

Jeroen Niemans geeft, middels een presentatie, ook een terugblik op de raadsconferentie van 10 oktober 2018. Welke informatie heeft de raad gevraagd en wat wordt er van het college verwacht. Welke informatie heeft de raad nodig om een goed besluit te nemen? Wat zijn de verwachtingen van het college in dit proces? Hij brengt in herinnering waarom er een Omgevingswet komt en de doelen van deze wet. Wanneer is de raad aan zet en wanneer het college. Hij gaat in op drie verschillende modellen voor een omgevingsvisie, van sectoraal tot integraal. Als twee heel verschillende voorbeelden van een omgevingsvisie noemt hij de visies van de provincies Noord-Holland en Noord-Brabant.

De raad moet het ambitieniveau vaststellen. Wat voor omgevingsvisie wil Stichtse Vecht?

3. Talkshow met inspirerende voorbeelden uit het land met:

Hans Adriani, wethouder Nieuwegein;

Hanneke Kerckhaert, programmamanager Omgevingswet provincie Utrecht en

Wieke van Mourik, projectleider Omgevingsvisie Stichtse Vecht.

Middels een interview vraagt Nanda Bader hem hoe zij tegen de Omgevingswet aankijken. Hanneke Kerckhaert vertelt dat de provincie in 2021 klaar een Omgevingsvisie moet hebben. De verordening moet dan klaar zijn. Er zijn twee punten waar de provincie tegenaan loopt en dat zijn de integrale manier van werken en het participatief werken. Met het participatief werken zijn de gemeenten verder dan de provincie.

Hans Adriani is in Nieuwegein vroeg gestart met dit proces. In Nieuwegein wordt het beleid in de fysieke leefomgeving al jaren samen met de bewoners vorm gegeven. Vanaf 2015 zijn de documenten ook als bouwstenen voor de Omgevingsvisie gebruikt. Met een focusgroep van betrokken inwoners is een omgevingsagenda opgesteld met dilemma's en kansen. Vanaf 2017 is de raad daarbij meegenomen. Een omgevingslab is gerealiseerd die allerlei activiteiten organiseert. Nieuwegein volgt twee sporen: één richting omgevingsvisie en één richting omgevingsplan. Als tip geeft hij de raad mee om niet in paniek te raken door de hoeveelheid aan informatie die op je af komt. Verdiep je als raadslid wel in de materie; ga veel met elkaar en anderen in gesprek; vraag je af of voor alle delen van Stichtse Vecht hetzelfde gewenst is en zet flink in op participatie. Denk ook na over wat dit met je eigen besluitvormingsproces doet. En wat doe je als raadslid als een plan prima participatief tot stand is gekomen en je vindt het niets?

Wieke van Mourik is sinds twee weken projectleider Omgevingsvisie, begint niet bij nul en kijkt ook wat andere gemeenten en de provincie al gedaan hebben. In Stichtse Vecht zijn al stappen gezet, met name het proces rondom de participatie. Er liggen ook veel uitdagingen. Er is veel beleid. Hoe kom je tot integraliteit? Hoe haal je daar visie-elementen uit? Hoe sluit je aan bij lopende processen van andere organisaties, zoals de provincie? Op 30 januari 2019 is het volgende U10-Beraad(t) waarin onder andere gesproken worden over belangrijke rapporten voor het Ruimtelijke Economisch Programma van de U10. (mobiliteit, energie, economie en woningbouwlocaties) De U10-colleges overwegen momenteel of deze analyses goede bouwstenen zijn voor een gezamenlijk ruimtelijk-economisch programma (REP). Het nog vast te stellen ambitieniveau is belangrijk als basis voor een startnotitie voor de omgevingsvisie. Het is aan de raad om te bepalen welke belangrijke onderwerpen/thema's in de visie opgenomen moeten worden.

Vervolgens gaat Jeroen Niemans nog kort in op de verschillende ambitieniveau's en de gevolgen hiervan voor de visie, de wijze van participatie en de ambtelijke organisatie. Een Omgevingsvisie is altijd klaar en nooit af!

4. In groepen aan de slag rondom de vraagstukken:

1. Verkenning van thema's.
2. Wat vindt de raad van het ambitieniveau?
3. Vragen aan experts.

1. Verkenning van de thema's.

Genoemd zijn:

- participatie, tevreden burgers, zelfredzaamheid, draagvlak;
- infrastructuur, mobiliteit, parkeren, bereikbaarheid;
- r.o.-ontwikkelingen, woonvisie opgave, groene contouren, vechtvisie, landschap, gebiedsontwikkeling;
- gezondheid, fijnstof, asbest, geluid, recreatie;
- horeca, economie, energietransitie, integraliteit, cultureel erfgoed en trendlijnen, vitaliteit kernen, voldoende groen en bomenbeleid, water, klimaatadaptatie;
- budget?

2. Wat vindt de raad van het ambitieniveau?

Genoemd zijn:

- geen oude schoenen weggooien, voordat je nieuwe hebt. Je hebt een basis nodig;
- maatwerk voor kernen / thema's;
- er is al een goede basis / over veel is nagedacht;
- leg aan de raad voor waar het bestaande schuurt;
- participatie uitbreiden om meer mogelijk te maken. Visie op basis van wat er al is; participatie op realisatie;
- maak 1 algemene visie; uitvoer is participatie.

3. Vragen aan de experts!

Wanneer gaat de wet in en moet dan alles klaar zijn?

De invoering van de wet staat gepland op 1-1-2021. Momenteel ligt er een invoeringswet in de 2^e kamer waarin dat exact geregeld zal worden. Hierin zal ook het overgangsrecht worden geregeld. Verwachting is dat er voor gemeenten een overgangperiode zal gelden en dat ze na invoering van de wet 10 jaar de tijd hebben om alles op orde te krijgen.

Hoe is participatie geregeld en hoe zorgen we er voor dat ieders stem wordt gehoord?

In de wet staat met betrekking tot de participatie een motiveringsplicht: er moet worden gemotiveerd op welke manier de omgeving is betrokken. Momenteel is er nog geen helder beeld van wanneer je hier voldoende aandacht aan hebt besteed. Verwachting is dat hier snel na invoering de eerste jurisprudentie over zal komen naar aanleiding van de eerste keren dat een project daadwerkelijk zal worden aangevochten bij de rechtbank. Dan pas zal hier duidelijkheid over zijn. Het is dus een belangrijke taak voor de gemeenteraad om hier scherp op te zijn.

Hoe verhouden de provinciale omgevingsvisie en de lokale omgevingsvisie zich tot elkaar?

Een omgevingsvisie is zelfbindend. Er is dus geen verplichtend karakter naar andere overheden toe. Dit is wel zo met de omgevingsverordening, die werkt wel door. Doordat een omgevingsvisie van de provincie in dialoog met de gemeenten wordt gemaakt zal dit op die manier met elkaar in samenspraak moeten zijn.

Hoe is de verhouding tussen omgevingsvisie en omgevingsplan?

Het lijkt logisch dat deze volgordelijk worden gemaakt: eerst de visie, en dan deze vertalen in een plan. Maar het kan ook parallel. Dan is het wel noodzakelijk dat er verbinding is tussen beide trajecten. Een belangrijke eerste stap is een goede voorbereiding en een analyse: wat voor soort plan willen wij en wat hebben we al liggen aan regelgeving dat op zal gaan in het omgevingsplan. In Nieuwegein heeft deze exercitie veel opgeleverd.

We constateren dat veel opgaven in Stichtse Vecht, zoals energietransitie en mobiliteit, niet ophouden bij de gemeentegrens. Dit pleit voor een regionale aanpak. Waar loop je dan tegenaan?

Allereerst voorziet de wet niet in regionale omgevingsvisies: deze moeten lokaal worden vastgesteld. In verschillende regio's (regio Leiden, Parkstad Limburg) wordt op regionale schaal gewerkt aan een visie, die dan land in de lokale omgevingsvisie (zoals een hoofdstuk over de regionale opgaven en dan dit doorvertalen) Er zijn ook regio's waar bepaalde thema's regionaal worden geagendeerd. Ook kiezen sommige buurgemeenten ervoor samen op te trekken en een visie te maken, die dan in beide gemeenten zal worden vastgesteld als lokale visie.

Tweede punt bij een regionale aanpak is dat de regio geen democratisch gekozen bestuur heeft en dat de participatie op regionale schaal lastig is. In Nieuwegein is er voor gekozen dit te ondervangen door de regionale visie (REP) te beschouwen als bouwsteen voor haar omgevingsvisie en op deze manier onderdeel te maken van haar eigen omgevingsvisie-traject. Deze bouwsteen wordt ook in de raad en in het participatieproces meegenomen en zo onderdeel van het gesprek met de stad.

5. Terugkoppeling door Jeroen Willem Klomps.

Jeroen Willem Klomps koppelt terug uit de drie gesprekstafels. De eerste stap is nu het bepalen van het ambitieniveau, op basis van de input van vanavond. Het college komt hiervoor met een voorstel voor de commissie van maart en de raad van april 2019. Vervolgens wordt een startnotitie opgesteld met daarin opgenomen de kaders, niet op inhoud en keuzes, maar op wat er al is.

Hans Adriani meldt dat in Nieuwegein €2½ miljoen benodigd is voor het hele proces. Dat was de raad van Nieuwegein te gortig. De raad heeft 3 x €500.000,- beschikbaar gesteld voor drie jaar. Daarna zal hij terug moeten naar de raad voor extra budget.

6. Afsluiting.

De voorzitter rond af met de melding dat de besluitvorming over het ambitieniveau in maart in de commissie aan de orde komt en in april in de raad. Mocht de raad daaraan voorafgaand nog meer behoefte hebben aan informatie dan kan dat bij de griffie kenbaar gemaakt worden.

Vervolgens sluit de voorzitter de bijeenkomst om 22.00 uur.
